

Fra toppen!

Studier i endring

Høsten er tid for studieplanendringer. Instituttrådet vedtok i dag en rekke små og store endringer som har som mål å gjøre undervisningen vår bedre, mer oversiktlig og mer attraktiv. Noen av

forslagene er et resultat av ordinære innspill og nødvendigheter, og noen er et resultat av innspill fra bioCEED-SFUen, som allerede etter et halvt år har begynt å gi resultater på hvordan vi gjennomfører undervisningen vår. Forslagene har vært grundig diskutert i Programstyret før de ble lagt frem for Instituttrådet.

I tråd med ambisjonene i bioCEED om økt samfunnsrelevans i biologistudiene, blir det opprettet tre nye emner. BIO198 (5 sp) og BIO298 (10 sp) har navnet Yrkespraksis i biologi. Her får studentene får mulighet til å oppleve biologenes rolle i yrkeslivet på kroppen. BIO299, som tidligere het prosjektoppgave i biologi, omdøpes til Forskningserfaring i biologi (10 sp), og gir studentene mulighet til å følge aktivitetene i en forskningsgruppe på lab, i felt eller på tokt. % sp-varianten av dette emnet heter BIO199. Her er det mulighet for å få god erfaring før en masteroppgave. Emnene opprettes som et tilbud til studenten i første omgang. Det vil si at vi senere kan vurdere om noen av disse bør gjøres obligatorisk. Kursene er knyttet til PRIME-prosjektet i bioCEED.

Christian Jørgensen har overtatt BIO100-kurset i høst, som vikar for Sigrun Eliassen som er på forskningsopphold i Australia. Sigrun fikk mye skryt for undervisningen i fjor, og nå ser det ut som Christian følger godt opp. Selv med 170 ferske studenter å holde styr på, får Christian overstrømmende tilbakemeldinger i studentevalueringene. Kjempeflott, Christian!

Gratulerer også til **Florian Sambraus** som er kommet til den nasjonale finalen i Forsker Grand Prix, og til **John Birks** som er valgt inn i Kungliga Vetenskapsakademien i Sverige! Les mer om dette inne i BIO-info, som denne gangen kommer uten innholdsliste. Håper det fungerer greit, det også!

Hilsen Anders

Ukens bilde: 'Pearl-bordered' Alchemilla

Fotograf: Richard Telford

'Pearl-bordered' Alchemilla - dew-drops on a leaf of Lady's Mantle (marikåpe) from one of the experimental sites in the SeedClim project, August 2014.

Contributions welcome!

Please send pictures plus a very short description and credit information to bio.info@bio.uib.no.

Pictures can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites

...

Faste lenker:

[UiBs Ansattsider](#) (nyttig internt nyheter, verktøy og snarveier for UiB ansatt) [IT-hjelp UiB](#)
[BIO-info arkiv](#) [Saksliker & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIOs eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

HMS [BIOs HMS-sider](#) – [UiBs HMS-portal](#) – [Treningstilbud ved UiB](#)

HMS forslagskasse / HSE – Suggestion Box

Det er blitt laget en forslagskasse for å fremme positive tiltak som kan gjøres ved BIO for å bedre helsen, miljøet og sikkerheten ved BIO. Alle forslag vil bli vurdert av HMS-utvalget. Alle er velkommen med bidrag. [Lenke til forslagskassen.](#)

A suggestion box to promote positive actions which could be done at BIO to improve health, environment and safety at BIO, is now open. All proposals will be reviewed by the safety committee. You are all welcome to contribute. [Please follow this link.](#)

Valg av Verneombud for perioden 2015/2016

Alle nåværende verneombud og varaverneombud har sagt seg villige til å stille til gjenvalg, bortsett fra varaverneombudet i A-blokken. Louise Lindblom har sagt seg villig til å stille som kandidat som varaverneombud i A-blokken.

Disse har sagt seg villige til å stå på valg:

2.1 Marinbiologisk stasjon Espevrenn

Mette Hordnes, verneombud, gjenvalg

Tomas Sørli, varaverneombud, gjenvalg

2.6.1 BIO-blokken

Roger Lille-Langøy, verneombud, for tiden verneombud

Rita Karlsen, varaverneombud, for tiden varaverneombud

2.6.2 A-blokken

Annikke Lygren, Verneombud, gjenvalg

Louise Lindblom, varaverneombud, NY

2.6.3 B-blokken

Gunnar Bratbak, verneombud, gjenvalg

Heikki Savolainen, varaverneombud, gjenvalg

Andre forslag til kandidater sendes skriftlig på [eget skjema](#) til valgansvarlig Evy Foss Skjoldal for verneombudene innen fredag 3. oktober.

Kandidatene må være forespurt. Dersom det kommer inn flere forslag til kandidater vil det bli elektronisk valg. Dersom det ikke foreligger forslag på andre kandidater innen fristen anses disse som valgt.

Branninstruks – foreleser/undervisningsansvarlig, undervisningsrom i BIOLOGEN

Dei siste brannøvingane har vist at vi ikkje er gode nok til å følgje branninstruksen i undervisnings-situasjonar.

Utdrag frå UiBs Branninstruks:

ANSVAR: Foreleser/undervisningsansvarlig

- Skal påse at evakuering av lokalet iverksettes umiddelbart ved brann/brannalarm.
- Skal gjøre seg kjent med rømningsplan/evakueringsplan i lokalet.

ANSVAR: Ansatte, studenter og besøkende

- Skal gjøre seg kjent med branninstruks og rømningsveier

Jonathan har laga ein presentasjon som kan nyttast ved starten av semesteret for å informere studentane om prosedyrer og rømningsveggar for undervisningsromma i Biologen. Presentasjonen finn de [her](#).

Når presentasjonen er aktiv kan de klikke på det aktuelle rommet (dei blå boksane) for å få opp evakueringsplan og samlingspunkt for dette rommet direkte.

Alle som underviser i våre rom skal gjere seg kjent med branninstruksen for rommet. Vi ber om at alle som underviser i våre lokaler går gjennom presentasjonen på forelesing/øving med studentane. Frå og med vårsemesteret 2015 ber vi om at dette blir gjort på første forelesing/samling i kvart emne. Dersom du har undervisning i andre rom (Vilvite, HIB, Realfagbygget) skal det finnast branninstruks og oppslag som viser evakueringsplan og samlingspunkt i rommet.

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

John Birks - Kungliga Vetenskapsakademien

John Birks has been elected a Foreign Member of the Royal Swedish Academy of Sciences (Kungliga Vetenskapsakademien ("KVA")) in the Geosciences section.

Florian Sambraus til finalen i Forsker grand prix

Vi gratulerer Florian Sambraus, som kom på andre plass i Forsker grand prix I Bergen, og dermed sikret seg finaleplass til landsfinalen I Oslo I morgen 27. september. Riktig lykke til i finalen, Florian!

Les gjerne artikkelen i kyst.no «[Lakseforsker sikret seg finaleplass](#)» og/eller På Høydens artikkel «[Kunsten å begeistre med oppdrettslaks](#)»

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
30.09	Ph.d. midtveisevaluering - Anders Schouw	10:15, Seminarrom K1, Biologen
30.09	Ph.d. midtveisevaluering - Juliane Wissuwa	13:15, Seminarrom K1, Biologen
1.10	Mastereksamen - Siren Fromreide	12:15, Senter for Geobiologi, 4 etasje, Realfagbygget
1.10	Mastereksamen - Ynghild Gilje Storhaug	13:15, Seminarrom K1, Biologen

Ph.d. midtveiseevaluering - Anders Schouw: Biogenic conversion of higher hydrocarbons to methane. New isolates, functional insights and models.

Veil: Ida Helene Steen, Gunhild Bødtker, Runar Stokke

Evalueringspanel: Professor Gunnar Bratbak (leder), Professor Tron Frede Tingstad, Postdoc António Pagarete

Tid og sted: Tirsdag 30. september kl. 10:15, Seminarrom K1, Biologen

Ph.d. midtveiseevaluering - Juliane Wissuwa: Exposure the biotechnological potential in microbial communities at the Arctic Mid-Ocean Ridge (AMOR) Vent Field.

Veil: Ida Helene Steen, Runar Stokke, Hans Torstein Kleivdal, Rolf Birger Pedersen

Evalueringspanel: Professor Gunnar Bratbak (leder), Førsteamanuensis Svein Rune Erga og Postdoc António Pagarete

Tid og sted: Tirsdag 30. september kl. 13:15, Seminarrom K1, Biologen

Mastereksamen - Siren Fromreide: Geomicrobial characterisation of a 60 m long permafrost core, taken over a future CO2 storage site at Svalbard.

Siren Fromreide vil presentere sin masteroppgave i biologi, geobiologi.

Veiledere: Laila J. Reigstad, Pål Tore Mørkved. Internsensor: Ivar Rønnestad. Sensor: Mette Svenning, Norges arktiske universitet

Tid og Sted: Onsdag 1. oktober, kl. 12:15, Senter for Geobiologi, 4 etasje, Realfagbygget

Mastereksamen - Yngvild Gilje Storhaug: Pollination as an ecosystem service in Lofthus, Norway: A study on the distribution of wild and managed pollinators on apple crops and how they are affected by the surrounding landscape.

Yngvild Gilje Storhaug vil presentere sin masteroppgave i biologi, biodiversitet, evolusjon og økologi

Veiledere: Vigdis Vandvik, Sandra Nogui, Bjørn-Arild Hatteland. Internsensor: Svein Rune Erga.

Sensor: Stein Joar Hegland, Norsk Hjortesenter, Sogndal

Tid og Sted: Onsdag 1. oktober, kl. 13:15, Seminarrom K1, Biologen

Take note! NEW NFR POLICY: Research data should be shared

The research council has published a statement describing a new policy they have adopted for open access to publicly-funded research data. With some exceptions, the guidelines apply to all data from projects funded by NFR. The underlying principle is that research data should be available to relevant users, on equal terms and at the lowest possible cost.

Transparency and sharing of knowledge is a prerequisite for all research. Due to rapid technological developments, access to new and large datasets is becoming increasingly important for enhanced research quality as results may be better validated, tested and used in combination with other datasets. Open access may also reduce unnecessary duplication and facilitate interdisciplinary research. Exemptions from this policy are made, however, for datasets that cannot be made publicly available with regard to privacy, commercial conditions and/or individuals' or national security.

The new guidelines describe how data should be archived, made available and shared among users. While the policy is formulated as a series of recommendations, rather than requirements, the council's measures will be adapted to the principles of this policy, and researchers planning their research projects, should thus use the guidelines in this policy as an aid when preparing their proposals.

Click [here](#) to read the full article (Norwegian only).

Velferdstilbud fra UiB: Plutti Putti Pott

Dato: Lørdag 29. november kl. 13:00 eller 18:00, søndag 30. november kl. 13:00 eller 18:00.
Sted: Grieghallen
UiB pris: 255 kr (maks 6 billetter)

Bestilling av billetter skjer via billettkontoret ved Grieghallen eller pr. telefon: 55 21 61 50.

Ved bestilling/betaling må en oppgi referanse for UiB pris: Ansattkortet

[Mer/more info](#)

Date: Saturday 29 November, at 13:00 or 18:00, Sunday 30 November, at 13:00 or 18:00.

Place: Grieghallen
UiB price: 255 NOK (max 6)

Booking of tickets at the ticket-office at Grieghallen or phone: 55 21 61 50.

To get UiB price, you have to show your employee card.

Velferdstilbud fra UiB: Rabatterte billetter under årets BIFF

Tilbudet om rabatterte billetter til forestillingene under årets Bergen Internasjonale Filmfestival BIFF står ved lag også i år.

Velferdsutvalget ved UiB kan derfor tilby sine ansatte billetter til kr. 50.- (ordinært kr. 90.-) mot framvisning av gyldig ansattkort i Bergen Kinøs billettluke. NB! Gjelder kun BIFF-forestillinger, ikke ordinære visninger på Bergen Kino.

Velferdstilbud fra UiB: Mesterbesøk i Korskirken

Griegakademiet får i uke 40 besøk fra Wien: Anton Sorokow (konsertmester Wien Symfoniker) og Stefan Kropfitsch (Jess Trio Wien) skal holde åpne workshops ved Griegakademiet og gi studentene kyndig veiledning i ensemblespill. Prosjektet avsluttes med en konsert i Korskirken lørdag 4. oktober, kl. 19:30. Der vil vi få høre gjestene som solister i samspill med Griegakademiets lærere og studenter. Vi vil tilby ansatte ved UiB billetter til kr 100,- (ordinær pris 250,-) Det er mulig å reservere billetter på produsent@grieg.uib.no, som hentes og betales i Korskirken konsertdagen fra kl 19:00.

Students at The Grieg Academy will this week receive tuition in ensemble playing from renowned musicians Anton Sorokow (concert master Wien Symfoniker) and Stefan Kropfitsch (Jess Trio Wien). The project is concluded with a concert in Korskirken on Saturday 4th October, 7:30 PM. We will get to hear the guests as soloists together with teachers and students at the Grieg Academy. We are happy to offer employees at UiB tickets for NOK 100. Please send a reservation to produsent@grieg.uib.no. You pay and pick up the tickets at Korskirken on showday from 7:00 pm.

Vi gir bort gamle kartotekseksjoner!

A

B

C (2 stk)

D (4 stk)

E

F

Hvis du er interessert i en eller flere av seksjonene, melder du deg på i [loddtrekingen](#) innen 2. oktober 2014.

Nyheter fra Gemini

Her finner du siste nytt fra [Gemini](#). Aktuelle saker er bl.a. «Kontroller migrenen med en app», «Her er klimaforskernes råd», «Tvilssom forbedring å lamme ansiktet med Botox», «Frykt holder pasientene vekk» og «Skal finne miljøgifter i fuglefjær».

Nyansatte – hjertelig velkommen til BIO:

Martina Galatea Castelli

Stipendiat

tilknyttet forskningsgruppen Miljøtoksikologi med prosjektet "Role of Xenobiotics in Metabolic Diseases: A Translational Approach (TRANSITION)", finansiert av NFR, FRIMEDBIO.

Anne Elisabeth Bjune

Professor II i paleoøkologi

tilknyttet forskningsgruppen EECRG, og skal undervise i emnene paleoøkologi (Bio250) og pollenanalyser i paleoøkologi (Bio350). Bjune har hovedstilling ved Uni Research, Uni Klima.

Kristin Hamre

Professor II i akvatisk matproduksjon tilknyttet bioCEED, og skal bl.a. undervise i emnet BIO 382 – akvatisk matproduksjon med spesiell relevans til sjømat og ernæring. Hamre har hovedstilling ved NIFES.

Ørjan Totland

Professor II i økologi tilknyttet forskningsgruppen EECRG, og skal undervise i et nyopprettet bachelorkurs i økologi, samt Global Change Ecology og høyfjellsøkologi. Totland har hovedstilling ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet.

Kevin Glover

Professor II i populasjonsgenetikk tilknyttet Sea Lice Research Centre, og skal arbeide med problemstillinger på spredning og effekter av resistens mot legemiddel, fitness studier og «common garden» forsøk der foreldre-avkom testing vil være nødvendig ved SLRC. Glover har hovedstilling ved Havforskningsinstituttet.

Martin Price

Professor II i bærekraftig ressursutvikling tilknyttet forskningsgruppen EECRG, med hovedoppgave å aktivt delta i utformingen av hovedsøknaden til UNESCO om Biosfæreområde i Nordhordland, og skal i tillegg utvide EECRG's internasjonale kontaktnett innen økologisk forskning i fjellområder. Price har hovedstilling som Director of Centre for Mountain Studies, Perth College, University of the Highlands and Islands, Scotland.

Hans Kleivdal

Førsteamanuensis III i marin bioteknologi
Stillingen er finansiert av CO2BIO-prosjektet og tilknyttet forskningsgruppen marin mikrobiologi.

Kleivdals hovedoppgave i stillingen vil være å ivareta BIO sitt vitenskapelige engasjement i og koordineringsansvar for CO2BIO. Kleivdal har hovedstilling ved Uni Research Centre for Applied Biotechnology.

På bildet er han med Innovasjon Norge på Mongstad for å lage filmsnutt om Nasjonal Algepilot Mongstad for den nasjonale bioøkonomi-konferansen som var den 24.september.

Hørings saker

BIO mottar fra tid til annen saker til høring. Vi vil legge ut disse gjennom BIO-INFO. Hvis du ser saker her du ønsker å uttale deg om som vitenskapelig ansatt på BIO, ta kontakt med [Sjoukje Kuipers](#).

Høring av søknad EFSA/GMO/DE/2011/103 under EU-forordning 1829/2003

Søknaden gjelder:

Organisme: Mais (Zea mays L.)

Produktets navn (event): Bt11xMIR162xMIR604x1507x5307xGA21

Søker: Syngenta Crop Protection AG

Bruksområdene: • Genmodifiserte planter til bruk i mat • Mat som består av eller inneholder genmodifiserte planter • Mat produsert fra genmodifiserte planter eller inneholdende ingredienser produsert fra genmodifiserte planter • Genmodifiserte planter for bruk i fôr • Fôr som inneholder eller består av genmodifiserte planter • Fôr produsert fra genmodifiserte planter • Andre produkter enn mat og fôr som består av eller inneholder genmodifiserte planter • Import og prosessering av genmodifiserte planter.

Miljødirektoratet ber om kommentarer/synspunkter knyttet til produktets helse- og miljøvirkninger samt etiske forhold, eventuell samfunnsmessig nytteverdi og forhold relatert til produktets innvirkning på bærekraftig utvikling. [Lenke](#) til sammendrag av søknaden, samt annen informasjon relatert til produktet er lagt ut på Miljødirektoratets [nettside](#). Frist for oversendelse av uttalelser til UiB er **07.10.2014**.

NYE UTLYSNINGER

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

VestMarin - marin satsing

Utlysning prosjekt innanfor temaet alternative marine råstoff til fiskefôr. VestMarin er det fylkesovergripande marine samarbeid mellom dei fire fylkeskommunane på Vestlandet. VestMarin søker no etter gode prosjekt knyta til temaet alternative marine råstoff til fiskefôr. Det er sett av ein pott på inntil 900.000 kroner til fleire prosjekt innan dette temaet. Søknadsfristen er 1. november 2014 kl. 12:00. [Her finn du meir informasjon og søknadsskjema.](#)

Stiftelsen Berit og Peter Wessel Zapffes fond - utlysning av pris på kr 100 000

For første gang utlyser Universitetet i Oslo en pris fra stiftelsen Berit og Peter Wessel Zapffes fond. Prisen går til et originalt, skriftlig arbeid innen et oppgitt emne og er på NOK 100 000. Søknadsfristen er 1. desember 2014.

Prisutdelingen vil bli markert ved en seremoni i løpet av våren 2015.

NB! Eneste krav til søker er at han/hun må være nordisk statsborger eller ha tilknytning til en nordisk institusjon. [Mer informasjon.](#)

KOMMENDE MØTER, SEMINAR OG KURS

Mer om kurs, møter, seminar og arrangement, finner du [her](#).

Guest lecture: Dr. Toni Gossmann “How natural selection is affecting function and composition of proteins”

On somewhat short notice we would like to announce this guest lecture to take place Monday September 29th, at 14:30 in the N-terminal seminar room at the Department of Molecular Biology, 5th floor, Høyteknologisenteret/Bioblokken: [Dr. Toni Gossmann](#), Department of Animal and Plant Sciences, University of Sheffield: “How natural selection is affecting function and composition of proteins”.

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#). Vi viser også til UiBs side med [ledige stillinger](#).

Biopharmo

New academic vacancies at the recruitment portal [Biopharmo](#)

Postdoc Positions, Institute for Environmental Genomics, University of Oklahoma

Postdoc Positions are available on a few ongoing projects at the Institute for Environmental Genomics and Department of Microbiology and Plant Biology, University of Oklahoma, Norman, Oklahoma, USA. [More info](#).

Stillinger ved BIO:

[Postdoktor, bioCEED](#). Søknadsfrist 1. november

[Postdoktor innan effektar av klimaendringar i alpine økosystem](#). Søknadsfrist 20. oktober

[Professor/førsteamanuensis i fiskepatologi](#). Søknadsfrist 5. oktober

[Førstekonsulent \(studie/formidling\), bioCEED](#). Søknadsfrist 3. oktober

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Boukal DS, Dieckmann U, Enberg K, **Heino M**, Jorgensen C (2014) *Life-history implications of the allometric scaling of growth*. Journal of Theoretical Biology 359:199-207 <http://dx.doi.org/10.1016/j.jtbi.2014.05.022>

Giske J, Eliassen S, Fiksen O, Jakobsen PJ, Aksnes DL, Mangel M, Jorgensen C. (2014) *The emotion system promotes diversity and evolvability*. Proceedings of the Royal Society B-Biological Sciences 281 <http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2014.1096>

Jung KM, Folkvord A, Kjesbu OS, Sundby S (2014) *Experimental Parameterisation of Principal Physics in Buoyancy Variations of Marine Teleost Eggs*. Plos One 9 <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0104089>

Nytrø AV, Vikingstad E, Foss A, Hangstada TA, Reynolds P, Eliassen G, Elvegård TA, Falk-Petersen I, **Imsland AK** (2014) *The effect of temperature and fish size on growth of juvenile lumpfish (Cyclopterus lumpus L.)* Aquaculture 434: 296–302 <http://dx.doi.org/10.1016/j.aquaculture.2014.07.028>